

Harmen Visser
als wachtmeester (1941-1943)

Harmen Visser is geboren op 25 november 1894 in Scharl (bij Stavoren). Hij was de zoon van Popke Visser en Grietje Schaper. Harmen trouwde op 30 mei 1919 in Hemelum Oldeford met Syske Tromp (1896-1971). Ze krijgen een dochter en aan het begin van de oorlog nog een pleegzoon.

Hij wordt als brigadier voor de Rijksveldwacht in 1938 gelegerd op Urk. Op 1 maart 1941 heft de bezetter het korps Rijksveldwacht op en Harmen wordt wachtmeester bij de Marechaussee. In juni 1943 wordt hij, na een reorganisatie van de politie, geplaatst bij post Sint Jansklooster maar gaat wonen in Vollenhoven.

Veel mensen werken in de Noord Oostpolder om te zorgen dat het geschikt wordt als landbouwgrond. Ze zijn vrijgesteld om als dwangarbeider in het kader van de Arbeitseinsatz naar Duitsland gestuurd te worden. De polder wordt zo een onderduikersparadijs. In de winter van 1943-1944 sluit Harmen zich aan bij de ondergrondse Ordedienst. Hij wordt commandant en is actief binnen de Landelijke Organisatie voor hulp aan Onderduikers.

Hij helpt onderduikers, brengt illegale krantjes rond en als dat nodig is een ausweis. Ook doet hij mee aan overvallen op voedsel- en kledingmagazijnen. Zijn schuilnaam is Willem Blokland of Ome Willem. Hij doet zijn illegale activiteiten ook in diensttijd en gebruikt zelf dienstauto's voor transport.

Na de oprichting van de Binnenlandse Strijdkrachten in september 1944, waar de LO in op gaat, wordt hij daar afdelingscommandant. Hij is in die rol ook verantwoordelijk voor het ontvangen van wapendroppings die in de Noordoostpolder plaatsvinden.

Op 14 december 1944 wordt Harmen gearresteerd omdat hij verdacht wordt van illegale activiteiten. Hij is een paar keer gepakt bij het gebruik van zijn dienstmotor, zonder dat hij er een verklaring voor had. De Sipo brengt hem naar de Wehrmacht kazerne in Steenwijk. Zijn vrouw, dochter en pleegzoon duiken onder. Hij is niet de enige die is opgepakt en een aantal verzetsstrijders slaan door tijdens het verhoor. Harmen weet te ontsnappen met hulp van buiten. Hij duikt onder in Heerenveen en neemt weer de leiding op zich van de afdeling Vollenhoven.

Op 15 april 1945 wordt het oude Zuiderzeestadje Vollenhove bevrijd door de Binnenlandse Strijdkrachten en in de avond arriveren ook de Canadese bevrijders. De bevolking, waaronder de plaatselijk commandant van de Binnenlandse Strijdkrachten, opperwachtmeester Visser, is in feeststemming.

Een dag na de bevrijding gaat hij met een Canadese eenheid op onderzoek of er nog Duitsers achtergebleven zijn in de omgeving. Ze lopen in een hinderlaag en Harmen wordt dodelijk getroffen. Op 21 april wordt hij onder grote belangstelling en met ceremonieel van de

BS en de Marachaussee, begraven. Op 20 december 1945 werd hij begraven op het kerkhof van het Friese Oudemirdum

In Vollenhoven, Urk en Emmeloord is het Harmen Visserplein naar hem hernoemd. Op de dijk bij Schoterzijl staat een natuurstenen kruis op de plek waar hij omkwam.

Na de oorlog werd in mei 1945 een Scoutinggroep in Emmeloord naar hem vernoemd. De Harmen Vissergroep. De groep is in 1990 opgeheven.

Meer informatie

- [Harmen Visser | Oorlogsgravenstichting](#)
- [Harmen Visser | Erelijst van Gevallenen 1940-1945](#)
- [Padvinderskrant District Steenwijk speciale editie 1968](#)
- [Huwelijk Aaltje Keuning & Harmen Visser & Sytske Tromp & Popke Visser & Rintje Tromp & Grietje Schaper op 30 mei 1919 te Hemelum Oldeferd » Open Archieven](#)
- [Marechausee Contact | 2024 | nummer 1 | februari](#)

Harmen Visser groep Emmeloord

Wapenleider Akela G. J. van der Laan-Solte
Abelienlaan 5

Zoals in bijna alle steden in Nederland kent ook de Noordostpolder de padvindery. Deze groep werd in mei 1945 opgericht en kreeg de naam van „Harmen Visser Groep”. Harmen Visser werd op 25 november 1894 geboren te Schier, en was opgevoerd als marachaussee. Tijdens de bewrijdingstagen op 16 april 1945 sneuvelde hij bij het begeleiden van een Gansdams patrouille. Deze leep in een hinderlaag van de Ned. S.S. op het kruispunt van de weg Kullins-Lammst-Wolvega. Hij werd in Oude Mirdum begraven.

Na veel overtuigen van de „Harmen Visser Groep” kon er met vriendschap van de plaatselijke- en groepscommissie, het stichtingsbestuur en de ouders begonnen worden aan de bouw van een eigen troepshuis. Op 6 mei 1961 stonden wapenleider, kabouters en padvindsters samengevonden om hun gasten, waaronder mevr. Visser te ontvangen. De toenmalige Landroos van de Noordostpolder de heer Miederhoud vertichtte met een forse bijlaag de opening.

Op 6 mei 1961

WELPEN.

Een donsdagmiddag om half vijf verzamelden de welpen zich in het troepshuis aan de Espeleeweg. Mochterd bestond de horede uit 11 gedistinctieve welpen en 4 nieuwelingen. De welpen hebben eig hun best gedaan met het behalen van hun ster- en insigne steen. Er werden 15 positieven en 35 insignes uitgereikt. Wanneer een welp 2 positieven en 4 insignes behaald heeft, waaronder 1 rood insigne, krijgt hij het insigne wof. Dit insigne wordt gedragen boven het installatie teken. Dat één van de insignes rood moet zijn is niet zo vereist, want de rode insigne behoort tot de groep van de hulpvaardigheid. Er zijn 6 welpen die dit insigne behaald hebben. Zo maar een programma. Vochtwandbouw, knipknijde optellen, vlog hinderlaag, wet. Spel. Balse. Zitvoetst. Hathi: Klopstracoe. Akela: Neutraco met kniepel, instructie Oude Wolvega. Baloe: Nieuwelingen, platte knoop en sehoelsteak. Hathi: 2 streren. Insigne aantroeb. Akela: „1 streren” Semaphore. Boel: Baloe. Voorverpacerse met semaphore. Hathi: Touwenroep. Akela: Korpsopdracht per neel. Hinderlaag met steen. Neel: Inlet. Aandagaven oemphelen. Neel: Zwart. Fingerring. Neel: Flood. Scheuren met papier. Kort verhaal. Eindehoedoepe. Na afloop kunnen de welpen sterren en aftekenen.

Dank zij de boetjke omgeving kunnen de welpen zich ook heerlijk uitleven in grote spelen zoals: Vloggenroep en vloggenroep, of een seurocht met een slingspel er in verwerkt. Verder nog speciale programma’s in de ritse van Sint Joris en de draak. De paasbaas gaat op jacht. 1 Hoortijk avondje in de horede enz. Het laatste speciale programma was op 20 september ter gelegenheid van de geboorte van Prins Johan Friso. De beschuiten met minjes werden met smaak verotreed.

Dok wordt er ook deelgenomen aan een „Hietje voor een kerwielje”, de avondvierdaagse en de erinboetjke. De laatste erinboetjke was op 21 oktober in Vollenhove. We reden als eenbeveys weekend, op sigen gemaakte stopplaatsen langs de versch. lende boeve’s. En dan natuurlijk één van de hoogtepunten, het zamerkamp. Daar de welpen als regel met hun ouders op vakantie gaan. werd in 1964 Beletien om alle welpen de gelegenheid te geven naar te kunnen gaan. In het vervolg in augustus een weekend-kamp te houden.

Dus laatste kamp stond in het teken van de zee. Helaas werkte het wof niet mee. Er kon (ook) geen kampvuur gehouden worden, omdat de kampvuurkalk veranderd was in een kleine sintersteen. Maar de welpen hebben zich gedragen als stoere matrozen, die aan storm, regen en wind gewend zijn.

Weekend - kamp Hattem 1967

WAAROM LUCHTVERKENNERS ?

De wereld verandert en „Het spel van Verkenneren” verandert mee. De interesse van de jongen in de techniek, zoals de luchtvaart, de ruimtevaart, de radio en de chemie, wordt steeds groter. Al deze gebieden nu worden door het luchtverkenneren bestreken.

Bijvoorbeeld de luchtvaart door het bouwen en laten vliegen van modelvliegtuigen of het vliegen in zweefvliegtuigen en het maken van toelichtjes in motorvliegtuigen; de motortechniek door het oemgaan met de miniaturenmotoren; de chemie door het experimenteren met nieuwe ingrediënten voor de brandstof van deze motoren; de radio wordt gebruikt bij de draadloze besturing van de modelvliegtuigen.

Het streven is het luchtverkenneren toegankelijk te maken voor al die jongens, die er in geïnteresseerd kunnen zijn. Het is iets geweldigs de luchtvaart, en die jongens worden er door gefascineerd. Aan de luchtverkennerenleiders en de instructeurs de taak om deze belangstelling van de jeugd in juiste banen te leiden. Als ze goed worden geleid, zullen ze een enthousiaste, serieus bekwamenheid van kennis krijgen, die het luchtverkenneren op een hoger peil zullen brengen.

In het begin krijgen de jongens eenvoudige luchtvaartkennis, en verder wordt er in de luchtvaartleer gewerkt in al de bijeenkomsten om zo het „Verkenneren” mede te brengen bij een aantal jongens. Je, bij een aantal jongens, vast het luchtverkenneren is moeilijk en zeker niet voor iedereen.

Een Engelse luchtverkennerleider noemde het eens „Scouting plus”, en dat is het ook, immers het is het oemgaan van „Het spel van Verkenneren” op de eeter van de moderne wereld van de techniek.

Het vliegen met modellen en vooral het zweefvliegen zal de jongens gelijken. Het is iets enorms en de luchtverkenneren leren de lucht kennen; zij zullen hun verstandig volken met de vliegen en al wat vliegt. Ze leren de winden kennen en de winden, de luchtmassa’s die langs de aarde bewegen. Kortom, het luchtverkenneren brengt versneld de andere takken van het „Spel van Verkenneren” het contact met de natuur en het belletleven tot stand.

Komen we dan tenslotte tot de beantwoording van de vraag: „Waarom luchtverkenneren ?” Wel, om tot ons doel te geraken, dat is om daar het luchtverkenneren het lozen van onze vooropgaver Baden Powell na te leren bij het vormen van de moderne jongen met interesse in luchtvaart en techniek.

Bij voldoende belangstelling zal er in Emmeloord gestart worden met een luchtverkennergroep. Wanneer je 12 jaar of ouder bent, kan je te oemgenen bij vandering Houtman, Stieltjesstraat 34. Voor de welpen kun je te oemgenen bij Akela v. d. Laan, Abelienlaan 5.

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.